

Брюксел, 4 април 2022 г.
(OR. fr, en)

7861/22

CULT 39
SUSTDEV 76
DIGIT 74
SAN 204
EDUC 117
RECH 171
VISA 64
SOC 208
FISC 91
ENV 319
TRANS 210

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	6756/22
Относно:	Заключения на Съвета „Засилване на межкултурния обмен чрез мобилността на хората на изкуството и специалистите в областта на културата и творчеството и чрез многоезичието в ерата на цифровите технологии“

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета „Засилване на межкултурния обмен чрез мобилността на хората на изкуството и специалистите в областта на културата и творчеството и чрез многоезичието в ерата на цифровите технологии“, одобрени от Съвета по образование, младеж, култура и спорт на заседанието му от 4 април 2022 г.

Заклучения на Съвета

относно

Засилване на межкултурния обмен чрез мобилността на хората на изкуството и специалистите в областта на културата и творчеството и чрез многоезичието в ерата на цифровите технологии

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ:

1. Културното и езиковото многообразие е присъщо на Европейския съюз и неговите основни ценности. То допринася за процъфтяването на творчеството, творческата свобода, културния обмен и разнообразието и качеството на предлаганите културни и художествени продукти за всички европейци. Културното и езиковото многообразие насърчава взаимното разбирателство и уважение към културите и езиците и е общо наследство, богатство, сила и отличителна характеристика на отношенията вътре в Европа и с останалия свят;
2. От съществено значение е да се насърчават мобилността и обменът между европейските творци, културни организации и специалисти в областта на културата и творчеството, на национално и на европейско равнище, както е заложено в програмата „Творческа Европа“, в частност след кризата, породена от пандемията от COVID-19. От съществено значение е да се подкрепят също достъпът до култура и разпространението на културни произведения в Европа, като с това се обогатява животът ни в индивидуален и колективен план;
3. Мобилността на хората на изкуството и специалистите в областта на културата и творчеството следва да се улеснява не само сред европейските културни организации, но и сред отделните хора на изкуството и специалисти, както сочи опитът от пилотните проекти i-Portunus от 2018 г. насам. Тази мобилност им дава възможност да работят и творят съвместно, да създават мрежи, да придобиват нови компетентности, умения и техники, да търсят вдъхновение, да достигат до нова публика и нови пазари и да получават достъп до нови възможности за професионално развитие.

4. Мобилността на хората на изкуството и специалистите в областта на културата и творчеството може да спечели от възможности като схеми за пребиваване и от европейските мрежи от институции или фестивали. Тя може да бъде улеснена по-специално чрез изчерпателна, точна и многоезична информация за съществуващите схеми за мобилност, наличната помощ и програмите, които отчитат цялостния контекст на мобилността;
5. Европейските схеми за мобилност допринасят за създаването и насърчаването на партньорства, които са условие за кандидатстването за финансиране на проекти за сътрудничество по програма „Творческа Европа“;
6. Една амбициозна политика на културно и езиково многообразие следва да интегрира изцяло въпросите, свързани с устойчивостта, и да се основава на технологичните иновации, включително в областта на цифровите технологии;
7. Многоезичието¹ насърчава културното многообразие и творчеството, включително в областта на аудио-визуалното, медийното и цифровото съдържание, и дава възможност за по-широк достъп до различни културни подходи, произведения, знания и идеи. Езиковата компетентност (плурилингвизъм²) представлява важен актив в един глобализиран контекст и допринася за професионалната мобилност и обмен в секторите на културата и творчеството;
8. Професионалните писмени и устни преводачи и преподавателите по езици играят важна роля в разпространението на произведения на изкуството, знания и идеи, особено за по-малко разпространените европейски езици, като по този начин подкрепят ежедневно европейското културно многообразие;

¹ Определяно като присъствие или съвместно съществуване на няколко езика в рамките на дадено общество или територия или на определен носител.

² Определяно като способността на дадено лице да ползва няколко езика.

9. Езиковите и семантичните уебтехнологии могат да подкрепят многоезичието и междуезиковата комуникация, да подпомагат изучаването на езици, преподаването и осведомеността и да предлагат полезни инструменти за професионалните преводачи, като не се забравя, че те не могат напълно да заместят човешкия превод и съответно произведената от тях реч се нуждае винаги от внимателно наблюдение и адаптиране с цел точност;

I. МОБИЛНОСТ НА ХОРАТА НА ИЗКУСТВОТО И СПЕЦИАЛИСТИТЕ В ОБЛАСТТА НА КУЛТУРАТА И ТВОРЧЕСТВОТО

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА:

10. Да осигури по-широк достъп на хората на изкуството и специалистите в областта на културата и творчеството до стипендиите на ЕС за мобилност в рамките на „Творческа Европа“ чрез стабилна схема на европейско равнище за индивидуална и колективна културна мобилност, както в рамките на Европейския съюз, така и извън него, в подкрепа на динамиката, създадена чрез пилотните проекти i-Portunus;
11. Да проучи начини, чрез които да се улесни разработването на достъпен, интерактивен и многоезичен информационен портал, като се използват като основа, доколкото е възможно, съществуващите инициативи и се черпи вдъхновение от съществуващите портали като EURAXESS³, CulturEU⁴ и др.; този портал следва да дава изчерпателна и актуална информация за възможностите за мобилност и безвъзмездните средства, предлагани от държавите членки и на европейско равнище за физически лица, групи от лица и културни организации, по целесъобразност, както и да подпомага свързването в мрежи на организации, места и търсещи мобилност лица;
12. Да допринася за подкрепата и свързването в мрежа на информационните услуги за мобилност за хората на изкуството и специалистите в областта на културата и творчеството;
13. Да направи необходимото, за да се гарантира, че европейските схеми за мобилност отчитат равенството между половете и специфичните нужди на прохождащи творци и хора на изкуството от групи в неравностойно положение или с по-малко възможности, които обикновено се възползват в по-малка степен от съществуващите схеми за мобилност, и да им предоставя съобразена с нуждите подкрепа;

³ <https://euraxess.ec.europa.eu/>

⁴ <https://ec.europa.eu/culture/funding/cultureu-funding-guide>

14. Активно да популяризира и насърчава езиковото многообразие в схемите за мобилност на студенти по изкуствата, хора на изкуството и специалисти в областта на културата и творчеството, както за физическа, така и за виртуална мобилност, като използва за основа, когато е уместно, съществуващи модели като платформата за онлайн езикова подкрепа⁵, разработена за „Еразъм+“ и Европейския корпус за солидарност;

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ:

15. Да разработят или продължат схеми за мобилност, наред с инициативите или програмите на ЕС, за да се улеснят във възможно най-голяма степен мобилността и обменът между европейските творци и специалисти в областта на културата и творчеството;
16. Да насърчават сътрудничеството между органите в областта на културата и органите, отговарящи за въпросите, свързани с мобилността, например издаването на визи, с цел да се потърсят възможни варианти за отчитане на особеностите на мобилността на хората на изкуството и специалистите в областта на културата и творчеството;
17. Да насърчават работата за улесняване на трансграничната мобилност чрез намаляване на административната тежест по отношение например на социалната сигурност, застраховането, жилищното настаняване, митническите въпроси или данъчното облагане, като същевременно отчитат в по-голяма степен особеностите на културните и творческите професии и използват, когато е целесъобразно, предстоящите резултати на групата по ОМК⁶ относно статута и условията на труд на хората на изкуството и специалистите в областта на културата и творчеството;
18. Да насърчават предоставянето, подпомагането и укрепването на информационни услуги относно мобилността за хора на изкуството и специалисти в областта на културата и творчеството, така че да им се помага при формалностите, свързани с мобилността, и по-специално да им се предоставя информация за приложимата регулаторна рамка, като се установява връзка със съответните органи;

⁵ <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/online-linguistic-support>

⁶ Отворен метод на координация. Групите по ОМК са създадени в рамките на работния план за културата за периода 2019—2022 г. (ОВ С 460, 21.12.2018 г., стр. 12).

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ
ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ И В СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРИНЦИПА НА
СУБСИДИАРНОСТ:

19. Да улесняват мобилността на хората на изкуството и специалистите в областта на културата, по-специално като обръщат внимание на специфичните им потребности за пътуване, например транспортиране на музикални инструменти или художествени материали, и същевременно вземат предвид многообразието и приобщаването;
20. Да насърчават програми за мобилност, които, независимо от равнището на управление, вземат предвид всички пътни разноски и интегрират по подходящ начин екологичните въпроси, като същевременно отчитат географското разнообразие и характеристики на Съюза, и по-специално насърчават:
 - смесената мобилност чрез използване на потенциала на виртуалния обмен, при надлежно отчитане на езиковото многообразие на участниците и присъщата стойност на физическата мобилност, както и
 - използването на по-малко замърсяващи транспортни средства, без да се изключват случаите, в които въздушният транспорт е единствената или необходима възможност, като например за най-отдалечените региони⁷, отвъдморските страни и територии⁸, островите и островните райони;
21. Да засилят използването на инструменти в подкрепа на ученето през целия живот⁹ на специалистите в областта на културата и творчеството, по-специално чрез укрепване на полезните взаимодействия с програмите „Еразъм+“ и „Творческа Европа“ и между тях, за да се отчитат по-добре особеностите на секторите на културата и творчеството;

⁷ Както е определено в член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

⁸ Както е определено в член 198 от Договора за функционирането на Европейския съюз и в приложение II към него.

⁹ Съгласно определението в член 2, точка 1 от Регламент (ЕС) 2021/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на „Еразъм+“ – програма на Съюза в областта на образованието и обучението, младежта и спорта и за отмяна на Регламент (ЕС) 1288/2013 (ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 1).

II. МНОГОЕЗИЧИЕТО В ЕРАТА НА ЦИФРОВИТЕ ТЕХНОЛОГИИ ВЪВ ВРЪЗКА С ВЪПРОСИТЕ НА СОЦИАЛНОТО СБЛИЖАВАНЕ И ЕВРОПЕЙСКОТО ГРАЖДАНСТВО

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА:

22. Да засили интегрирането на многоезичието в програмите на Съюза;
23. Да насърчава стратегически подход за многоезичието в цифровата среда в целия ЕС;
24. Да продължи да се възползва от възможностите, предлагани от езиковите технологии, за да гарантира висококачествен и по-широкообхватен превод на своите уебсайтове и други средства за комуникация на всички официални езици на ЕС¹⁰;
25. Да предлага многоезично информационно пространство относно европейските езикови технологии и свързаната с тях подкрепа и ресурси, включително европейски схеми за плурилингвизъм и превод, съвместно с органи като Европейската федерация на националните езикови институции (EFNIL);
26. Да насърчава отговорното и етично управление на данните и неприкосновеността на личния живот още при проектирането в усилията за укрепване на езиците чрез технологиите;
27. Да задълбочи сътрудничеството си с национални и международни организации, които работят в областта на езиковото обучение, цифровите технологии и културното и езиковото многообразие, [...] по-специално със Съвета на Европа и неговия Европейски център за съвременни езици, както и с ЮНЕСКО;

¹⁰ Както е определено в Регламент № 1 на Съвета за определяне на езиковия режим на Европейската икономическа общност (ОВ 17, 6.10.1958 г., стр. 385—386) и неговите изменения.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ
ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ И В СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРИНЦИПА НА
СУБСИДИАРНОСТ:

28. Да насърчават културното и езиковото многообразие и разпространението на културни произведения чрез всички видове медиен превод, включително, когато е уместно, чрез ползване на преимуществата на най-новите цифрови технологии, посредством:
- а) Насърчаване на превода като професионален избор в образованието още в училище чрез използване на превода като една от практиките за подобряване на писмените и езиковите умения;
 - б) Насърчаване на качествено първоначално обучение по превод за секторите на културата и творчеството и обучение през целия живот за професионалните преводачи, като се отчита нарастващото използване на цифровите технологии;
 - в) Повишаване на привлекателността на преводаческата професия чрез осигуряване на по-голяма видимост и признание;
 - г) Насърчаване на по-добри условия на труд, справедливо възнаграждение и справедливи договорни практики за преводачите, особено в секторите на културата и творчеството, независимо от езиковите комбинации и при надлежно зачитане на автономността на социалните партньори;
 - д) Засилване на съществуващата публична подкрепа, по-специално чрез насърчаване на работата в мрежа между специалистите, насърчаване на сътрудничеството между съответните организации, предоставящи безвъзмездни средства за превод, и насочване на финансирането за превод от и на чужди езици на национално и европейско равнище;
 - е) Продължаване на обмена относно многоезичието и всички медийни преводи в цифровата ера в рамките на подходящи форуми, обхващащи всички сектори на културата, творчеството и знанието;

29. Насърчаване на плурилингвизма в ученето през целия живот¹¹, наред с другото чрез кампании за повишаване на осведомеността, като например Европейския ден на езиците и разработването и усъвършенстването на цифрови инструменти, и по-специално:
- а) Предоставяне на повече възможности на децата и младите хора, включително на тези с по-малко възможности, за общуване с други езици и култури, по целесъобразност и в допълнение към изучаването на официалните езици на държавите членки;
 - б) Развиване на езикови умения сред студентите в областта на културата, хората на изкуството и специалистите в областта на културата и творчеството;
 - в) Улесняване на изучаването на официалните езици на приемащата държава за мигрантите, и по-специално за по-младите мигранти, като същевременно се отдава дължимото на езиковото многообразие;
30. Подпомагане, когато е уместно, на научните изследвания и разработването на езикови технологии за европейските граждани и дружества с цел насърчаване на межкултурния обмен и подобряване на аналитичния капацитет, като се използват вече съществуващите ресурси и платформи, и по-специално:
- а) Насърчаване на създаването на европейско пространство за езикови данни като европейска платформа за обмен, улесняваща – за предприемачите, инвеститорите, изследователите и публичните органи – създаването, събирането, (повторното) използване и споделянето на езикови ресурси, инструменти и модели при пълно зачитане на ценностите на ЕС за неприкосновеност на личния живот, прозрачност и доверие;
 - б) Оказване на подкрепа за създаването на многоезични терминологични бази данни и ресурси и по-широко използване на съществуващите платформи, например IATE, както и на европейските инфраструктури за език и многоезичие, като CLARIN ERIC, с оглед на разширяване на събирането, прочистването и достъпа до цифрови данни за езика, както в писмен, така и в устен вид;

¹¹ В съответствие с Препоръката на Съвета от 22 май 2019 г. относно всеобхватен подход към преподаването и изучаването на езици (ОВ С 189, 5.6.2019 г., стр. 15).

- в) Насърчаване на разработването, използването и наблюдението, когато е целесъобразно, на системи за машинен превод, включително услугата eTranslation за всички официални езици на ЕС, и други езикови инструменти на европейско равнище, като се търсят полезни взаимодействия с Европейската мрежа за координация на езиковите ресурси (ELRC), проекта за европейска езикова мрежа (ELG) и бъдещото европейско пространство за езикови данни;
 - г) Насърчаване на сближаването на схемите за научни изследвания и иновации и определянето на области на приложение, както и по-добро свързване на научните изследвания с нуждите на предприятията и гражданите в областта на езиковите технологии за превод, многоезична и аналитична обработка;
 - д) Повишаване на осведомеността на дружествата за ползите, които могат да донесат езиковите технологии за общуване на няколко официални езика на ЕС;
 - е) Насърчаване на по-голямо участие на професионалните преводачи в развитието на цифровите технологии за превод;
31. Насърчаване на многоезичния достъп до цифровизирано европейско съдържание чрез нови технологии посредством обогатяване на метаданните и предоставяне на многоезичен опит по отношение на редакционното съдържание и интерфейсите за потребителите; в това отношение надграждане върху научните изследвания и работата, извършена от цифрови платформи като Europeana;
32. Обмен на най-добри практики и преглед на изпълнението на настоящите заключения до 2025 г.
-

РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

Договори на ЕС

Договор за Европейския съюз, и по-специално член 3, параграф 3: „Той [Съюзът] зачита богатството на своето културно и езиково многообразие и следи за опазването и развитието на европейското културно наследство.“

Договор за функционирането на Европейския съюз, по-специално членове 165, 166 и 167, и по-специално член 167, параграф 4: „Съюзът взема предвид културните аспекти при своята дейност по силата на други разпоредби на настоящия договор, по-специално, за да зачита и развива разнообразието на неговите култури.“

Харта на основните права, и по-специално член 22: „Съюзът зачита културното, религиозното и езиковото многообразие.“

Европейски съвет

Заклучения на Европейския съвет от 14 декември 2017 г. (EUCO 19/1/17 REV 1, раздел II относно образованието и културата, третата точка на стр. 4)¹²

¹² „Освен това Европейският съвет отправя искане към Комисията, Съвета и държавите членки да проучат евентуални мерки относно: [...] условията на правната и финансовата рамка за развитието на културния и творческия сектор и за мобилността на професионалистите в сектора на културата.“

Съвет на Европейския съюз

Заклучения на Съвета от 22 май 2008 г. относно многоезичието (ОВ С 140/14, 6.6.2008 г., стр. 1)

Заклучения на Съвета от 22 май 2008 г. относно межкултурните познания (ОВ С 141, 7.6.2008 г., стр. 14)

Резолюция на Съвета относно европейска стратегия за многоезичието (ОВ С 320, 16.12.2008 г., стр. 1)

Заклучения на Съвета относно информационните услуги за мобилността за хора на изкуството и професионалисти в областта на културата (ОВ С 175, 15.6.2011 г., стр. 5)

Заклучения на Съвета относно езиковите компетентности с оглед на подобряване на мобилността (ОВ С 372, 20.12.2011 г., стр. 27)

Заклучения на Съвета относно многоезичието и развиването на езикови компетентности (ОВ С 183, 14.6.2014 г., стр. 26)

Заклучения на Съвета относно работния план за културата за периода 2019—2022 г. (ОВ С 460, 21.12.2018 г., стр. 12)

Препоръка на Съвета от 22 май 2019 г. относно всеобхватен подход към преподаването и изучаването на езици (ОВ С 189, 5.6.2019 г., стр. 15)

Заклучения на Съвета относно възстановяването, издръжливостта и устойчивостта на секторите на културата и творчеството (ОВ С 209, 2.6.2021 г., стр. 3)

Експертни групи по отворения метод на координация

Доклад за политиката, в който се предлагат пет основни принципа за изграждане и поддържане на солидна рамка в подкрепа на мобилността на хората на изкуството и специалистите в областта на културата (2012 г.)

Ръководство за политиката относно пребиваването на хора на изкуството (2014 г.)

„Преводачи на корицата“. Доклад относно многоезичието и превода, съставен от работната група от експерти от държавите – членки на ЕС, по отворения метод на координация (2022 г.)

Европейска комисия

Многоезичието: преимущество за Европа и обща отговорност (COM(2008)566)

Насоки (Информационни стандарти за мобилността) относно стандартите за качество за създаване на информационни и консултантски услуги за хора на изкуството и специалисти в областта на културата, издадени от работната група (2011 г.)

Нова европейска програма за култура (COM(2018) 267 final)¹³

Препоръка относно общо европейско пространство на данни за културното наследство (OB L 401, 12.11.2021 г., стр. 5—16)

Структуриран диалог „Гласове на културата“

Доклад от брейнсторминга на „Гласове на културата“: Културата и целите на ООН за устойчиво развитие: предизвикателства и възможности (2021 г.)

Доклад от брейнсторминга на „Гласове на културата“: Статут и условия на труд на хората на изкуството и специалистите в областта на културата и творчеството¹⁴ (2021 г.)

Европейски парламент

Изкуственият интелект в образованието, културата и аудиовизуалния сектор (2020/2017(INI)

Равенството между езиците в ерата на цифровите технологии (2018/2028 (INI)

Положението на хората на изкуството и възстановяването на сектора на културата в ЕС (2020/2261(INI)

Културно възстановяване на Европа ([2020/2708 \(RSP\)](#))

ЮНЕСКО

Конвенция на ЮНЕСКО за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване (2005 г.)¹⁵

¹³ Раздел 4. Стратегически цели и действия, 4.1. Социално измерение – оползотворяване на потенциала на културата и културното многообразие за целите на социалното сближаване и благосъстоянието (второ тире) „Насърчаване на мобилността на специалистите от секторите на културата и творчеството и премахване на пречките пред тази мобилност“.

¹⁴ Глава 4 „Мобилност (физическа, по-екологосъобразна, цифрова, смесена, нормативна уредба, пречки)“.

¹⁵ Член 14 „Страните се стремят да развият сътрудничество [...], за да способстват за появата на динамичен културен сектор чрез следните способности: [...]
а) укрепване на културните индустрии на развиващите се страни посредством: [...]
в) съдействие на творческата дейност и по възможност улесняване на мобилността на хората на изкуството от развиващите се страни;“